

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
REPUBLIKA E MAQEDONISË SË VERIUT

09-3023/1
05-10-2026

Врз основа на член 22 став 1 од Законот за спречување корупцијата и судирот на интереси („Службен весник на Република Македонија“ бр. 12/19), член 40 став 4 од Деловникот за работа на Државната комисија за спречување на корупцијата, постапувајќи по предмет оформен по пријава од познат подносител, Државната комисија за спречување на корупцијата (во натамошниот текст ДКСК), на 40-та седница одржана на 28.09.2026 година ја донесе следната

О Д Л У К А

Предметот заведен под број 09-517/1 од 18.02.2019 година против службените лица ----, поранешен директор на ЈЗУ -----, -----, поранешен претседател на Управен одбор на ----, д-р -----, доктор во ЈЗУ -----, **СЕ ЗАПИРА.**

При проверка на наводите од пријавата ДКСК утврди дека е настанато прекршување на член 75 став 1 од ЗСКСИ од страна на горенаведените лица, по што ДКСК донесе Одлука со бр. 09-135/4 од 06.02.2024 година со која се констатира судир на интереси и презеде дејствија согласно член 77 од истиот Закон.

Споменатата одлука е поништена со пресуда на Управен суд на РСМ со У-1. Бр. 151/2024 од 07.03.2025 година, и е побарано од ДКСК да донесе нов Управен акт.

По повторна проверка на фактичката состојба, а во согласност со напатствија од пресуда на Управен суд на РСМ со У-1. Бр. 151/2024 од 07.03.2025 година, ДКСК заклучи дека наводите од пријавата кои се однесуваат на состојба на судир на интереси, се потврдуваат за лицето д-р ----, констатирана е повреда на член 75 став 1 од ЗСКСИ, но поради застареност на прекршокот, ДКСК не може да поведе прекршочна постапка.

Настаната е и промена и на фактичка состојба, односно лицето д-р ---- не ја извршува функцијата претседател на Управен одбор -----.

Оваа одлука во деперсонализирана форма да се објави на веб страницата на ДКСК во рок од 5 (пет) дена од донесувањето.

Образложение

Предметот со број 09-517/1 од 18.02.2019 година е оформен врз основа на пријава доставена по електронска пошта од познат подносител, со наводи за судир на интереси при спроведување на клиничко истражување во Универзитетска клиника за гастроентерохепатологија.

Адреса: ул. Пресвета Богородица број 3, 1000 Скопје - Република Северна Македонија

Adresa: rr. Presveta Bogorodica nr.3, 1000 Shkup - Republika e Maqedonisë së Veriut

email: contact@dksk.org.mk

tel/tel.: +389 2 3248 930

<http://www.dksk.mk>

Постапувајќи по наведениот предмет, Државната комисија се обрати до ЈЗУ Универзитетска клиника за гастроентерохепатологија Скопје, со барање податоци и информации во врска со наводите истакнати во пријавата, а со цел правилно утврдување на фактичката состојба.

Од страна на Клиниката беа доставени бараните податоци, информации и други релевантни документи за конкретниот предмет, од увидот во кои, а во корелација со одредбите од Законот за спречување на корупцијата и судир на интереси, Државната комисија го утврди следното:

ЈЗУ Универзитетска клиника за гастроентерохепатологија Скопје склучила Договор за спроведување на клиничко испитување A Study of the Efficacy and Safety of Guselkumab in Participants With Moderately to Severely Active Crohn's Disease (GALAXI) со број 04-51209 од 08.11.2018 година. Договорот е склучен меѓу три страни: Janssen research & Development LLC New Jersey USA, ЈЗУ Универзитетска клиника за гастроентерохепатологија Скопје и Комак Медикал ДООЕЛ Скопје. За испитувањето предмет на договорот, претходно е добиено позитивно мислење од страна на Етичката комисија за клинички испитувања поврзани со лекови и медицински средства и истото било одобрено од страна на Агенцијата за лекови и медицински средства.

Главни испитувачи на клиничкото испитување се д-р Калина Гривчева Старделова, директор на ЈЗУ Универзитетска клиника за гастроентерохепатологија Скопје и д-р Ѓорѓи Дерибан, Претседател на Управниот одбор на Клиниката за гастроентерохепатологија Скопје, кои се избрани од спонзорот Janssen research & Development LLC New Jersey USA. Дел од испитувачкиот тим на д-р Ѓорѓи Дерибан е д-р Бети Тодоровска, која е сопруга на Ѓоко Тодоровски, управител на правното лице КОМБАК МЕДИКАЛ ДООЕЛ Скопје, кое е овластен претставник на спонзорот на истражувањето.

Од одредбите на Договорот и од Одговорот добиен од Клиниката заведен под број 09-311/2 од 03.02.2020 година, произлегува дека хонорарите на испитувачкиот тим и на главните испитувачи зависат од спроведените активности утврдени со протоколот и договорите со главните испитувачи. Хонорарите за испитувачкиот тим ќе се вршеле во рамките на утврдениот буџет за главниот испитувач, преку авторска агенција, а врз основа на поединечни договори.

Согласно прибавената документација, Државната комисија утврди дека наводите изнесени во пријавата бр. 09-517/1 од 18.02.2019 година се потврдуваат, но дека во конкретниот случај освен кај д-р Бети Тодоровска, состојба на судир постои и кај Калина Гривчева Старделова, директор на ЈЗУ Универзитетска клиника за гастроентерохепатологија Скопје и Ѓорѓи Дерибан, претседател на УО на Клиниката за гастроентерохепатологија Скопје.

Наведеното произлезе од следното:

Лицето -----, директор на ЈЗУ -----, е главен испитувач на клиничкото истражување A Study of the Efficacy and Safety of ----- видно од Одобрението за спроведување на клиничко испитување со број 03-06-2457/02 од 04.09.2018 година и од записот од 77 седница на Етичката

комисија за клинички испитувања поврзана со лекови и медицински средства, одржана на 18.07.2018 година.

Вршењето на функцијата директор на Клиниката истовремено со ангажманот на главен испитувач на истражувањето, претставува состојба на судир на интереси за лицето -----, во смисла на член 2 став 3 од ЗКСИ. Ова од причина што, наведеното лице како главен испитувач на клиничкото испитување има приватен интерес кој влијае при извршувањето на јавната функција која моментално ја извршува. Притоа, директорката на Клиниката не постапила согласно обврската од член 75 став 1 од Законот, односно не побарала да биде изземена и да запре со своето постапување, како што предвидува наведената законска одредба.

Приватниот интерес на наведеното службено лице произлегува од точката 9.4 од потпишаниот договор, каде стои дека Институцијата прифаќа и се согласува дека главниот испитувач (директорката на клиниката и претседателот на УО, како главни испитувачи) може да добие директен хонорар за нејзините услуги според нејзиниот договор како главен испитувач со ----- (спонзорот).

ДКСК за особено спорен го најде делот од Договорот од истата точка, каде Институцијата (Клиниката) потврдува и гарантира дека главниот испитувач може да склучи директен договор со ----- и дека таа правно може да добие директна исплата за своите услуги без да го прекрши договорот за вработување на главниот испитувач или аранжман со институцијата или со било која полиса со институција или применливи закони и прописи. Институцијата осигурува дека главниот испитувач дава писмена потврда дека со склучување на таквиот договор главниот испитувач нема да ги прекрши законите што се применуваат. Во таа смисла е и точка 6.2. од Договорот, каде е наведено дека ниту една договорните страни нема да вршат никакви активности кои се забранети со локалните и други антикорупциски закони. Од ова произлезе дека самиот Договор обезбедува правна рамка со која е предвидено дека ЈЗУ -----, како договорна страна преземала обврска за почитување на позитивните законски прописи и гарантира за нивно применување, но нејзиното постапување е спротивно на истото и ја доведува во состојба на судир на интереси.

Покрај тоа, Државната комисија утврди дека лицето -----, со склучување на договор со спонзорот од кој произлегува хонорар за неа, постапила и спротивно на член 59 став 1 од Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси, каде е наведено дека „Избрано или именувано лице или одговорно лице во јавно претпријатие и друго правно лице што располага со државен капитал, во врска со вршењето на јавните функции, овластувања и должности, не смее да склучува договор за спонзорство во свое име“.

Лицето -----, Претседател на УО на -----, е главен испитувач на клиничкото истражување „A Study of the Efficacy and Safety of -----“, видно од Одобрението за спроведување на клиничко испитување со број 03-06-2457/02 од 04.09.2018 година и од

записот од 77 седница на Етичката комисија за клинички испитувања поврзана со лекови и медицински средства, одржана на 18.07.2018 година.

Вршењето на функцијата претседател на УО истовремено со ангажманот на главен испитувач на истражувањето, претставува состојба на судир на интереси за лицето -----, во смисла на член 2 став 3 од ЗСКСИ. Наведеното лице како главен испитувач на клиничкото испитување има приватен интерес кој влијае при извршувањето на јавната функција која моментално ја извршува. Во прилог на наведеното, на седницата на УО на Клиниката одржана на ден 04.10.2018 година, донесена е Одлука број 02-450/8, со која се одобрува спроведување на клиничко истражување и со која се задолжува ВД Директорот на клиниката во име и за сметка на клиниката да ги преземе сите потребни дејствија и да ги склучи потребните договори за клиничкото испитување. Одлуката е донесена едногласно и истата е потпишана од претседателот на УО, -----, кој истовремено е главен испитувач на истражувањето. Од истата произлегува дека претседателот на УО одлучувал процесот за спроведување на клиничкото испитување, од кое има директен приватен интерес, бидејќи согласно договорот за истото е предвиден хонорар.

Притоа, претседателот на УО на Клиниката не постапил согласно обврската од член 75 став 1 од Законот, односно не побарал да биде изземен и да запре со своето постапување, како што предвидува наведената законска одредба.

Ваквото постапување на -----, Претседател на УО на ----- е спротивно и на одредбите од Договорот, во кои Клиниката гарантира дека со исплатата на хонорарите на главните испитувачи нема да се прекршат одредбите на позитивните законски прописи во земјата.

Покрај тоа, Државната комисија утврди дека лицето -----, со склучување на договор со спонзорот од кој произлегува хонорар за него, постапил и спротивно на член 59 став 1 од Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси, каде е наведено дека „Избрано или именувано лице или одговорно лице во јавно претпријатие и друго правно лице што располага со државен капитал, во врска со вршењето на јавните функции, овластувања и должности, не смее да склучува договор за спонзорство во свое име“.

Лицето -----, доктор во ЈЗУ ----- е дел од испитувачкиот тим на -----, додека нејзино блиско лице (сопруг) е управител на правното лице ----- ДООЕЛ, кое е овластен претставник на спонзорот на ова истражување.

Ангажманот на ----- во истражувачкиот тим на ----- за вршење на испитувањето на Клиниката каде е вработена, за кое е склучен договор каде една од договорните страни е правно лице управувано од нејзиниот сопруг, претставува состојба на судир на интереси во смисла спротивно на член 2 став 3 од Законот.

За ангажманот во истражувачкиот тим, согласно одредбите на Договорот и од Одговорот, добиен од Клиниката, на ----- и следува хонорар за извршената услуга од нејзина страна.

Наведеното службено лице не постапило ниту согласно обврската од член 75 став 1 од Законот, односно не побарала да биде изземена и да запре со своето постапување, како што предвидува наведената законска одредба.

Против горенаведените службени лица, Државната комисија презеде дејствија согласно член 77 од Законот за спречување на корупцијата и судир на интереси и донесе Одлука за констатирана состојба на судир на интереси со бр. 09-5205/1 од 18.11.2021 година. По донесената одлука, е поведен управен спор од страна на горенаведените лица со доставување на тужба. Управниот суд со Пресуда У-1. Бр. 803/2021 од 25.10.2022 година, тужбата на тужителите -----, ----- и ----- ја одбил како неоснована, по што наведените тужители поднеле Жалба до Вишиот управен суд, поради суштествени повреди на одредбите од постапката, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право. Со пресуда УРПЖ.бр.70/2023 од 27.11.2023 година, Вишиот управен суд, жалбата на тужителите -----, ----- и ----- ја уважува, а оспорената Одлука со бр. 09-5205/1 од 18.11.2021 година се поништува. Вишиот Управен суд побара да се повтори постапката водена против наведените лица во ΔΚΣΚ, со дадени напатствија.

По повторена постапка, ΔΚΣΚ носи нова Одлука со бр. 09-135/4 од 06.02.2024 година, со која повторно се констатира состојба на судир на интереси од страна на горенаведените службени лица. Незадоволни од оспорената одлука, тужителите со тужба до Управниот суд ја оспориле законитоста на истата одлука поради суштествени повреди на правилата на постапката, погрешна примена на материјалното право и погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба. ΔΚΣΚ во улога на тужен орган ги достави сите списи на предметот и во одговор на тужба наведе дека останува на донесената Одлука со бр. 09-135/4 од 06.02.2024 година. Управниот суд одлучуваше по тужбата и одговорот на тужба, и донесе Пресуда со бр. У-1 бр.151/2024 со која ја поништи спомената одлука на ΔΚΣΚ, при што побара во повторена постапка, тужениот орган (ΔΚΣΚ) да ги има во предвид забелешките и правното сфаќање на Судот изнесени во претходно донесената Пресуда УРПЖ.бр.70/2023 од 27.11.2023 година на Вишиот управен суд, како и новодонесената Пресуда со бр. У-1 бр.151/2024 на Управниот суд. Против оваа Пресуда не беше дозволена жалба.

ΔΚΣΚ по насоките во двете споменати пресуди, повторно одлучуваше и ја преиспита фактичката состојба. Брз основа на добиените податоци од ЈЗУ ----- е утврдено дека клиничко испитување A Study of the Efficacy and Safety ----- со број 04-51209 се уште е во тек. Како главен испитувач на пациенти кои се вклучени во студијата е ----- . Управниот одбор на наведената клиника е во следен состав: ----- – претседател, ----- – заменик претседател, научен соработник ----- член, ----- член и ----- член.

По проверка во Административната алатка на ΔΚΣΚ е утврдено дека лицето ----- доставила Изјава за имотна состојба и интереси за престанок на функцијата директор на ЈЗУ ----- согласно акт на Министерот на здравство со бр.11-7485/3 од 04.07.2024 година.

При вака констатирана фактичка состојба, ДКСК нема законски надлежности за натамошно постапување по предметот, бидејќи настаната е промена на фактичка состојба, односно лицето ----- не ја извршува повеќе функцијата директор на ЈЗУ У----- и истата повеќе не е вклучена во наведеното истражување кое се спроведува на спомената клиника.

Лицето ----- сеуште е главен испитувач на пациенти кои се вклучени во студијата, што претставува состојба на судир на интереси и повреда на член 75 од ЗКСИ, но истиот не е повеќе претседател/член на Управен одбор на ЈЗУ -----, односно ДКСК не може да достави Иницијатива за утврдување на одговорност согласно член 17 точка 4 од ЗКСИ. Согласно податоците добиени од клиниката, лицето Бети Тодоровска повеќе не е дел од наведеното истражување.

ДКСК не може да поведе прекршочна постапка против -----, ----- и ----- поради застареност на прекршокот.

Врз основа на се погоре наведено, Државната комисија за спречување на корупцијата одлучи како во диспозитивот.

По заклучок до седница на ДКСК
Изготвил: М.М. - соработник
Контролирал: К.З - раководител на сектор
Одобрил: м-р S.D. - член/anëtar

